

ІНСТИТУТ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИINSTITUTE
OF THE UKRAINIAN LANGUAGE

01001, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 4,
т.л.: (+38044) 279-1885, факс: (+38044) 279-5619,
e-mail: ukrmov@ukr.net

4, Mykhaila Hrushevs'koho Str., Kyiv, 01001, Ukraine,
tel.: (+38044) 279-1885, fax: (+38044) 279-5619,
e-mail: ukrmov@ukr.net

№ 307/УОУ

«3» жовтня 2023 р.

Шановний Ігорю Миколайовичу!

У відповідь на Ваше звернення від 28.09. 2023 року (вх. № 240) щодо обсягу семантики словосполучення *матеріальні ресурси* повідомляємо таке.

У сучасній українській літературній мові прикметник *матеріальний* має значення: 1. Який стосується матерії – об'єктивної реальності, що існує поза людською свідомістю та незалежно від неї; який існує незалежно від свідомості; протилежне значення до семантики прикметника *духовний* (*матеріальний світ*); 2. Який має відчутну форму; речовий, предметний (*матеріальний вплив, матеріальна культура, матеріальна сфера*); 3. Пов'язаний з володінням певною власністю, з прибутками, заробітком, грішми (*матеріальний добробут, матеріальна зацікавленість, матеріальна допомога, матеріальний стан, матеріальні збитки*); 4. Який стосується сировини (*матеріальний кошик*); 5. Призначений для зберігання матеріалів (*матеріальний склад*).

Іменник *ресурс* у загальномовних словниках має визначення: 1. Запаси чого-небудь, які можна використовувати в разі потреби (*нафтові ресурси, ресурси вугілля, місцеві ресурси*); 2. Грошові цінності, джерело фінансових доходів (*ресурси держави*); 3. Засіб, можливість, якими можна скористатися в разі потреби (*приховані ресурси*).

Для аналізу було надане лише словосполучення *матеріальні ресурси*, без зазначення ширшого контексту, у якому воно функціонує, з чого семантику названої одиниці однозначно окреслити не можна. Залежно від контексту словосполучення *матеріальні ресурси* може мати значення: 1. Запаси речових засобів (предметів), які мають певну відчутну форму; 2. Акумуляовані фінансові засоби (гроші, облігації, позики та ін.); 3. Речові

засоби (предмети) у протиставленні духовним (внутрішнім психічним, нетілесним) силам людини.

Отже, обсяг семантики словосполучення *матеріальні ресурси* може охоплювати позначення будь-яких наявних запасів предметів. Тому словосполученням *матеріальні ресурси* можна позначити будь-яке майно, яким володіють приватні особи, держава, державні установи, організації, органи самоврядування, кооперативи тощо, зокрема до *матеріальних ресурсів* можна зараховувати й зброю.

Директор Інституту
д. філол. н., проф.

Павло ГРИЦЕНКО